

INTERPELLASJON; *Styringsmodellen Indre Fosen kommune*

BAKGRUNN; Indre Fosen kommune følge formannskapsmodell som styringsform. Ifølge kommuneloven § 6 er kommunestyret det øverste kommunale organ, og at det er kommunestyret som treffer vedtak på vegne av kommunen - så langt ikke annet følger av lov eller delegasjonsvedtak.

Formannskapets myndighet reguleres av kommuneloven § 8 nr 3. Formannskapet kan tildeles myndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov. Det er med andre ord opp til det enkelte kommunestyre å bestemme rammene for formannskapets myndighet.

I henhold til kommuneloven § 5-7 og § 5-9, jf. § 5-1 kan kommuner opprette politiske utvalg og kommunestyrekomiteer med bestemte oppgaver og ansvar, som enten forbereder saker for kommunestyret og, dersom de har delegert myndighet, ferdigbehandler tildelte saker. At kommunestyret kan delegere beslutningsmyndighet til utvalg er å muliggjøre ferdigbehandling av saker i under utvalgt for å bedre tjeneste tilbud i kommune.

Når kommuner vurderer om, og i så fall hvilke typer utvalg, som skal etableres under kommunestyret, er det noen hovedproblemstillinger som kan drøftes:

- Hva er hensiktsmessig med faste utvalg; å behandle enkelte saker eller konkrete oppgaver?
- Hvordan kan disse utvalg sammensettes?
- Hvor omfattende beslutningsmyndighet kan de tildeles? Skal de kun forberede saker for kommunestyret?
- Hvor mange utvalg er det hensiktsmessig å opprette, hva er en hensiktsmessig fordeling av arbeidsområder mellom utvalgene og hvilke inndelingsprinsipp kan benyttes?

De valgene som gjøres ha implikasjoner for politikernes styringsrolle og ombudsrolle, for ansvarsklarhet og styringseffektivitet og for innbyggernes mulighet til å engasjere seg i og påvirke kommunepolitikken. kommunestyrets medlemmer som folkevalgt må representere styring, ansvarsutkreving, helhet og samordning i kommune. Samordning og helhetsstyring kan bare skjer der politikker er involvert både i utforming og utredning av saker som komme til kommunestyret

ARBEIDSTID I UTVALGENE

Arbeidstid i utvalgene; Ordfører (100%), Varaordfører (50%), utvalgsleder (2,5%), resterende for betalt ved deltagelse på møte (kompensasjon for tapt inntekt) – ikke forarbeid; Dvs. Bare ordfører og Varaordfører har mulighet å være med i forarbeid til saksfremlegging til kommunestyret og formannskap, mens utvalgsleder har ikke mulighet for det samme. Kommunestyret har delegert myndighet til utvalgene til å vedta saker som kreve reelle saksutredning før saken behandles.

Eksempel; Areal utvalg; med byggesaker og plan utredning; Det er reelle behov for tilstrekkelig arbeidstid for å sikre riktig politisk behandling, noe som må revurderes i Indre Fosen kommune. Her vil man kunne tenke seg at prosent arbeidstid for utvalgslederne økes fra 2,5% til 20% årsverk med fokus på forberedelse av saker, samt presentasjon av saker enten til formannskap eller kommunestyret som følge av vedtak utført i utvalg; Det er lederens ansvar sammen med administrasjon at vedtak som er gjort i utvalg bringes videre til formannskap eller kommunestyret.

POLITISKE SAKSBEHANDLING I KOMMUNE:

Når en sak er behandlet i utvalg eller formannskap, og den samme saken skal legges frem til kommunestyret, hvem (hvilket organ) da blir saksordfører; eller hvem (hvilket organ) blir ansvarlig for saksfremlegg;

Eksempel; Total plan som nylig ble vedtatt; med flere del som påvirker hele spektra i kommune; saken ble presentert hel, men under saks behandling ble den delt ved alle utvalgene; hvor hver utvalg tok bare den del som handlet om sitt fagområde (Saken var lagt ut som komplett sak – men man tok bare deler uten sammenheng); Når formannskap hadde sitt møte ble da sak presentert som hel; Når formannskap behandler saken da foreligger vedtak fra utvalgene på hver del som er behandlet hos de; Saken er nå endret; Arealutvalg hadde krevd mer informasjon i sitt saksfremlegg. Formannskap valgt å ta saken til etterretning selv om det forelå vedtak fra utvalgene. I kommunestyret valgt ordfører å legge frem kommunedirektørs forslag til grunn, samt valgt at saken stemmes i sin helhet; uten å ta hensyn til utvalgenes vedtak i samme sak. At politisk partier kan endre mening under kommunestyret behandling er helt normalt; Men vedtak som er gjort av underutvalg som har delegeringsmyndighet til å behandle saker på veien av kommunestyret som del av saks utredning blir ikke lagt vekt.

Hva er forventning til formannskap på en sak hvor det ligger et vedtak og at samme sak skal til kommunestyret, hvor kommunestyret har delegert myndighet både til utvalg og formannskap når det gjelder saksfremlegg til formannskap som senere skal til kommunestyret.

- Ordfører har ansvaret for saksliste til kommunestyret! Hvilke forventninger er til ordfører om saksfremlegg ved utarbeidelse av saksliste til kommunestyret hvor saken har vært til behandling i utvalg samt formannskap?
- Hvilken rolle skal leder for utvalg har til saksliste og fremlegg av disse! – hvem bestemme saksliste til utvalgene!
- Hvordan skal vedtak som er gjort i utvalg som har økonomisk konsekvens tas opp til formannskap eller kommunestyret

Eksempel; Oppvekstutvalg har tidligere vedtatt å utrede mulighet for fagskole hvor integrering er hoved fokus; og man ønsker samarbeid med andre aktører; Fosen Folkehøyskole, Landbruksnæring; I den Totalplan vedtak som er nylig gjort av kommunestyret er dette ikke med i saken; Selv under oppvekstutvalg ble påpekt og ble vedtatt om at dette må være med i totalplan; Man noterer at dette ble ikke med in forslag fra kommunaldirektør som ble presentert i kommunestyret, ikke heller formannskap tok dette med i forslagsfremlegg

- Hvordan skal administrasjon forholde seg til vedtak som er gjort i utvalgene som endrer kommunedirektør sitt opprinnelig forslag?

- Der det er krysning mellom i saksutredning og fremlegg til utvalgene, hvem som da har ansvaret for at saken følges opp etter vedtak i utvalgene?
- Hvordan følges opp saken som skal da behandles i flere utvalg; Hva skal være prosedyre eller rutiner rundt disse.

Spørsmål;

- Er ordfører enig i at dagens praktisering av politiske saksfremlegging og behandling av saker i kommunestyret kan skape forvirring om hvem som har ansvar for fremlegging og presentasjon av saker samt at vedtak som er gjort av utvalg og formannskap ikke blir riktig fremlagt for kommunestyret?
- Er ordfører enig i at kommunestyret har delegert myndighet til utvalg uten nok arbeidstid til å kunne utføre sitt mandat?
- Vil ordfører bring en sak til kommunestyret om praksis rutiner for utvalg mellom seg og til formannskap og kommunestyret når det gjelder saksfremlegging og behandling?
- Vil ordfører også bring en sak til kommunestyret om arbeidstid for utvalgsmedlemmer for å utøve ansvaret som er delegert av kommunestyret